

Zastavme zbytočnú kastráciu!

Vážení občania,

z dôvodu nadmerného vykonávania kastrácie a chirurgických zákrokov na zabránenie gravidity u spoločenských zvierat („domácich miláčikov“) dochádza ku poškodzovaniu zdravia zvierat, avšak bez toho, aby sa problém túlavých mačiek a psov v skutočnosti riešil. Chovatelia sú navyše dezinformovaní priamo u veterinárov, ktorí im vo väčšine prípadov inú možnosť neponúknu (česť výnimkám).

Spoločenským zvieratám sa rozumie jedinec domestikovaného druhu psa, mačky, fretky alebo králika alebo jedinec druhu zaradeného medzi obojživelníky, plazy, hlodavce, okrasné ryby alebo vtáky vrátane ich križenca. Nám sa jedná v petícii hlavne o zvieratká chované v interiéroch, alebo v útulkoch.

Petícia za zákaz bezdôvodného kastrovania spoločenských zvierat

My, dole podpísaní občania, na základe čl. 27 Ústavy SR a zákona č. 85/1990 Zb. (o petičnom práve, v znení neskorších predpisov) ako dotknutá verejnosť, žiadame Národnú radu SR a príslušné ministerstvo, aby prerokovali návrh petície na zastavenie neoprávnenej kastrácie a aktualizovala zákon o veterinárnej starostlivosti na úpravu povinností veterinárnych lekárov.

Za čo sme, čo by sa malo urobiť? Zákon o veterinárnej starostlivosti je zastaraný. Na základe §22 má vlastník alebo držiteľ zvierat zabezpečiť ochranu a pohodu zvierat. Kastrácia spôsobí trvalú zmenu správania zvierat a trvalé poškodenie jeho organizmu. Pritom existujú aj iné metódy a spôsoby, ako zabrániť nechcenému potomstvu domáceho miláčika. Mnoho chovateľov si nemôže dovoliť starostlivosť o ďalšie zvieratká, alebo ich nemá kam umiestniť. V prípade mačičiek je pravdepodobnosť gravidity veľmi vysoká, avšak gravidita jednej mačky žijúcej medzi štyrmi stenami v paneláku sa určite dá korigovať na rozdiel od mačky žijúcej na záhrade. Chovatelia nie sú vôbec nútení rozmýšľať nad dôsledkami kastrácie, úpravou svojich návykov ani nad zmenami v správaní svojho miláčika. Zárok je navyše nezvratný a ak si to chovateľ neskôr rozmyslí, alebo ak zvieratko zmení majiteľa, už býva neskoro. Veterinárny lekár by mal byť povinný informovať vlastníka zvierat, že existuje aj antikoncepčná tableta, antikoncepčné injekcie, oddelené koterce, atď.

Žiadame ľudí a predovšetkým veterinárov, aby nepodporovali dezinformáciu, že kastrácia je bežný zákrok a že zvieratku to "vôbec neublíži". Jedná sa o chirurgický zákrok, po ktorom majú zvieratká trvalo odobratý zdravý orgán, poškodený organizmus a zmenenú povahu. Preto nie je namieste zľahčovať zákrok.

Útulky sú stále preplnené aj napriek niekoľkoročnom boji pomocou kastrovania a sterilizácie. Problém s množiarňami odstránený nebol. Výchova chovateľov a zákonná úprava ale bola pravdepodobne nedostatočná, a namiesto ľudí doplácajú na to zvieratká.

Predovšetkým nás zaujímajú mačky a psy, ktoré sa chovajú v bytoch, a teda nemajú šancu dostať sa do kontaktu s iným jedincom. Párenie je menej pravdepodobné. Vtedy by chirurgický zákrok nemal byť nevyhnutnosťou. Chovateľ by mal byť povinný svojmu zvieratku zabezpečiť podmienky, aby ho mohol chovať. Kastrácia ich nenahrádza.

Taktiež nás zaujímajú útulky, kde sa o zvieratká starajú profesionáli a teda by mali mať zabezpečené podmienky na profesionálnej úrovni. Také, aby sa v prípade krátkodobého pobytu zvieratá nemnožili. Napríklad zatúlaným zvieratám, ktoré si môžu neskôr ich majiteľa v útulkoch nájsť a vyzdvihnúť, by nemali upierať ich právo mať potomkov a nechať to na ich majiteľa. Nesúhlasíme s povinnou kastráciou.

Návrh riešenia: žiadame zabrániť hromadnému bezdôvodnému alebo neoprávnenému kastrovaniu domácich zvierat. Kastrácia by mala byť ak posledné riešenie, ak sa ostatné spôsoby vyčerpalí. Veterinár by mal byť povinný poskytnúť chovateľovi všetky informácie o možnosti ochrany zvieratka pred graviditou. Preto žiadame, aby sa prijala novela zákona 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a súvisiacich noriem, na základe ktorého bude zakázaná bezdôvodná kastrácia (kde budú určené presné prípady, kedy a za akých podmienok môže byť vykonaný chirurgický zákrok na zvieratku), pričom medzi podmienky bolo zahrnuté:

- aby sa kastrácia vo veterinárnej ambulancii vykonala len zo zdravotných dôvodov, v prípade ochorenia zvierat, alebo po vyčerpaní ostatných metód na zabránenie gravidity;

- bezdôvodná kastrácia zdravých jedincov v útulkoch by mala byť zakázaná, a namiesto toho by mali byť využívané aj iné spôsoby, ako zamedziť nežiadúcemu oplodneniu (koterce oddelené pre samčekov a samičky, antikoncepcia,...)

Ste pre tento návrh? Podporte prosím našu petíciu a informujte ostatných chovateľov a obyvateľov, aby sa o téme začalo aj diskutovať vo verejnosti aj v našom parlamente.

Ďakujeme.

Ing. Miroslava Grusmanová